V čísle: Účtování v soustavě podvojného účetnictví nově upravuje opatření ministerstva financí čj. 283/76102/2000. (Prostředky odborových organizací ... - str. 2)

KOVÁK 3

TÝDENÍK ODBOROVÉHO SVAZU KOVO, ČÍSLO /13635/, ROČNÍK XLVI., 25. LEDNA 2001, CENA 3 KČ

Noval: stávková pohotovost odvolána

Rozhovor s předsedou ZO OS KOVO Hutě Poldi

Dva a půl měsíce jsou v stávkové pohotovosti odbory ve dvou kladenských firmách: v Novalu (válcovna bývalé Poldovky) - z důvodu katastrofálního řízení společnosti majitelem dr. Zemkem - a u Scholze (Poldi Ušlechtilé oceli) - z důvodu nespravedlivého postupu státu vyžadujícího zaplacení daně z prodeje Poldi ve výši 63 milióny Kč po kupujícím (Scholzovi) místo po prodávajícím (dr. Zemkovi). V obou jmenovaných firmách působí společná odborová organizace ZO OS KOVO Hutě Poldi, jejíhož předsedy Stanislava Tomáška jsme se (17. 1.) zeptali na další vývoj situace, a to s ohledem na kolektivní vyjednávání na rok 2001.

Stanislov Tomášek

Měly problémy v Novalu a u Scholze vliv na sjednání podnikových kolektivních smluv?

To ano, přesto byly obě smlouvy již koncem loňského roku podepsány. V případě Scholze jsme si mzdový nárůst představovali trošku jinak, ale vzhledem k tomu, že stále není vyřešeno zaplacení daně z převodu nemovitostí za dr. Zemka, tak jsme se se zaměstnavatelem dohodli, že po 1. čtvrtletí, kdy doufáme ve vyřešení situace, se znovu sejdeme a budeme jednat o případném dalším navýšení mezd. Minimálně však kopírujeme kolektivní smlouvu vyššího stupně, kterou uzavřel OS KOVO s Odvětvovým svazem hutnictví železa. Hlavní plusy vidím v tom, že se povedlo sjednat 5týdenní dovolenou a především vyřešit problém, který nás pálil: řetězení pracovních smluv na dobu určitou. Postupně od 1. dubna zaměstnanci obdrží pracovní smlouvy na dobu neurčitou.

Máte důvod doufat, že se daňová událost vystříbří do konce tohoto čtvrtletí?

Ano, je to na dobré cestě, absolvovali jsme řadu jednání, naposledy i s ministrem financí Mertlíkem, který nám slíbil pomoc. Vyvíjí se to slibně, ale v tuto chvíli nepominul důvod, pro který jsme - byť ne vůči zaměstnavateli, ale finančnímu úřadu - vyhlásili stávkovou pohotovost, tak ji zatím rušit nebudeme.

A Scholzovy sliby ohledně otevření dalšího provozu a přijímání nových pracovníků?

To všechno je právě závislé na tom, jestli uspějí jednání o odpuštění daně Scholzovi. Pokud to dopadne dobře, a my doufáme, že ano, pak peníze, o které tu běží, firma vloží

(Pokračování na str. 3)

Hele, vole, budeme si, vole, říkat jinak. Nerad bych, vole, chytil tu nemoc šílených krav, vole...

Nabídka ZO OS KOVO: k odkoupení 17 starých počítačů

Čtyři počítače typu AT 386 se 14 palcovými monitory nabízíme po 1000 Kč, 12 počítačů typu AT 486 se 14 palcovými monitory nabízíme po 2000 Kč. Posledním počítačem je notebook typu 386 s externí disketovou mechanikou za 1000 Kč. Počítače nejsou vhodné pro operační systém Windows 95.

Telefonické informace: Leo Javorský, odbor informatiky OS KOVO, tel. 02/24462252.

1. AT 386/40 MHz, RAM 8 MB, HD 240 MB
2. AT 386/40 MHz, RAM 4 MB, HD 140 MB
3. AT 386/40 MHz, RAM 4 MB, HD 240 MB
4. AT 386/33 MHz, RAM 8 MB, HD 160 MB
5. AT 486/25 MHz, RAM 8 MB, HD 250 MB
6. AT 486/66 MHz, RAM 8 MB, HD 240 MB
7. AT 486/66 MHz, RAM 4 MB, HD 400 MB
8. AT 486/33 MHz, RAM 4 MB, HD 250 MB
9. AT 486DLC/40 MHz, RAM 8 MB, HD 240 MB
10. AT 486/40 MHz, RAM 4 MB, HD 120 MB
11. AT 486/40 MHz, RAM 4 MB, HD 110 MB
12. AT 486/66 MHz, RAM 4 MB, HD 400 MB
13. AT 486/66 MHz, RAM 8 MB, HD 400 MB
14. AT 486/66 MHz, RAM 4 MB, HD 600 MB
15. AT 486/33 MHz, RAM 4 MB, HD 250 MB
16. AT 486/33 MHz, RAM 4 MB, HD 250 MB
17. Notebook Excalibur 386, RAM 2 MB, HD 170 MB

Zájemci nechť se písemnou formou přihlásí do 16. 2. 2001 na adrese: OS KOVO, organizačně-provozní úsek, Jaromír Endlicher, nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3.

V přihlášce uveďte pořadové číslo počítače, o který máte zájem. Bude-li více zájemců než nabízených počítačů, bude rozhodnuto losem. Na prodané počítače neposkytujeme záruku.

JAROMÍR ENDLICHER,
vedoucí organizačně-provozního úseku OS KOVO

ČKD Motory Hradec Králové: perfektně připravené jádro a forma jsou základem kvalitního odlitku

Zatím střídavě oblačno

Společnosti ČKD: konkurs, nebo soudní vyrovnání?

Pod titulkem Dceřiné společnosti ČKD stále v ohrožení jsme v Kováku č. 44/2000 informovali o vývoji ve společenství podniků ČKD, k němuž odboráři koncem listopadu svolali tiskovou konferenci. Apelovali, aby se příslušné instituce, především vláda, holdingem ČKD a jeho vlastníky zabývaly. Jde o to, zabránit konkursu a dát průchod soudnímu vyrovnání. Nakolik se daly věci do pohybu, jsme se takřka po dvou měsících zeptali předsedy Rady předsedů ZO OS KOVO Miroslava Kvíze.

Miroslav Kvíz

„Stav holdingu ČKD se nám na podzim loňského roku vůbec nelíbil,“ zdůraznil v úvodu naší besedy Miroslav Kvíz, ***„byla to jasná cesta ke konkursu.“*** Odboráři se vyslovovali pro formu soudního vyrovnání jako završení další fáze restrukturalizace, jako základní cestu k tomu, aby se celá skupina podniků ČKD stala stabilním obchodním partnerem, jehož hospodářské výsledky by byly důkazem prosperity. ***„Měli jsme však dojem, že ze strany vedení holdingu toto řešení nebylo připraveno a že mezi ním a radou předsedů došlo k určitému útlumu v komunikaci. Ta byla obnovena na jednání všech ředitelů společností, na něž byli přizváni předsedové ZO OS KOVO. Na tomto jednání byl vypracován dokument obsahující i dohodu, že budou pořádány pravidelné schůzky předsedy a místopředsedy Rady předsedů ZO OS KOVO, předsedy dozorčí rady, předsedy představenstva a generálního ředitele holdingu společností ČKD,“*** popsal vývoj jednání Miroslav Kvíz.

Na první schůzce, která se uskutečnila již počátkem loňského prosince, si zástupce vedení i odborů vysvětlili svá stanoviska. Miroslav Kvíz, předseda Rady předsedů odborových organizací, se také zúčastnil meziresortního jednání na úrovni ministerstev průmyslu a obchodu a financí ohledně materiálu k soudnímu vyrovnání, který má projednat Vláda ČR, ohledně pohledávek Konsolidační banky a FNM. Příslušné resorty vznesly k předloženému materiálu jen minimální připomínky. Do konce ledna t. r. by pak měl být upravený materiál projednán ve vládě. Návrh soudního vyrovnání byl zároveň odeslán i na soud. ***„Ovšem zatím stále ještě hrozí nebezpečí, že na nás bude vyhlášen konkurs,“*** podotýká předseda rady předsedů. ***„Shodujeme se však s vedením holdingu podniků ČKD, že soudní vyrovnání by bylo vhodnější, pokládáme je za proces řízenější a průhlednější než konkurs, který mohou ovlivňovat různé zájmy.“***

Poprvé po letech bez holdingové smlouvy

„Bohužel, pro letošní rok se nám nepodařilo uzavřít holdingovou kolektivní smlouvu,“ přiznal předseda rady předsedů. Po několik let byl ve společnostech holdingu ČKD uplatňován dvoustupňový model kolektivní smlouvy, tedy jedna základní, platná pro všechny společnosti a závazná pro všechny zaměstnance ČKD, k ní pak ještě doplňky smlouvy pro každou společnost zvlášť (podle konkrétních podmínek). ***„Dohodli jsme se na radě předsedů, že na tomto modelu nebudeme trvat a předáme návrhy podnikových kolektivních smluv. Za základ jsme přitom použili návrh holdingové kolektivní smlouvy, v níž jsou obsaženy všechny základní jednotné podmínky. Pak jsme vypracovali jednotlivé podnikové kolektivní smlouvy,“*** rozhovořil se o kolektivním vyjednávání předseda rady předsedů. V rozhodujících společnostech, jimiž jsou Vagónka Studénka, Motory Hradec Králové a Dodavatelsko-inženýrský závod Praha, jsou kolektivní smlouvy pro letošní rok podepsány a podmínky i podle novelizovaného zákoníku práce jsou stanoveny a připraveny. V ostatních společnostech, které ještě na podzim loňského roku patřily k holdingu ČKD, a. s., je majetková účast holdingu různě velká. Například do ČKD Energo (dnes Nové Energo, bývalý závod Kompresory) vstoupila podnikatelská skupina FYTO 11, vlastnící i ČKD Polovodiče a podnik na výrobu průmyslové elektroniky, a do veřejnosti pronikly ze sdělovacích prostředků informace, že jde o nové ČKD. ***„Tyto zprávy jsou ovšem přinejmenším nepřesné,“*** podotkl Miroslav Kvíz.

Podniků ubývá

Do potíží se dostala a. s. ČKD Dukla a právě v den tiskové konference, tedy 27. listopadu loňského roku, nastoupila do společnosti správkyně konkursní podstaty. ***„Nevím, zda to byla náhoda, či záměr,“*** komentoval Miroslav Kvíz, ***„ale podle informací kolegy Plesnivého, předsedy ZO v této společnosti, probíhá jednání slibně a výroba snad zůstane zachována. Překlenutí konkursu by mělo být reálné a zatím lze soudit, že nejde o likvidaci podniku.“*** ČKD Dukla, a. s., která vyrábí hlavně v Kolíně, má zakázkovou náplň.

Z menších společností také ČKD Hořovice, která patří pod ČKD Motory, má být nejdříve pronajata, posléze prodána. I ČKD Dako, Hronov a Technické laboratoře, další dceřiné společnosti, mají být prodány. Finanční prostředky získané prodejem by měly být využity na restrukturalizaci zbylé skupiny společností ČKD.

(Pokračování na str. 4)

Prostředky odborových organizací v souvislostech

Seriál: poslední aktualizace platná od 1. 1. 2001 (III.)

Formou seriálu předkládáme aktualizovanou metodickou pomůcku týkající se hospodaření odborových organizací (poslední aktualizace vyšla v Kováku na sklonku roku 1999). Je to nejrychlejší a také nejschůdnější cesta jak tyto informace dostat tam, kde jich je nejvíce zapotřebí. Věnujte prosím této pomůcce letos mimořádnou pozornost, neboť jsou v ní uvedeny závažné změny plynoucí zejména ze zákona o daních z příjmů (nejzávažnější jsou v textu zvýrazněné tučně).

5. Hospodářsko-finanční agenda základní organizace

Rozpočet

ZO OS hospodaří podle ročních rozpočtů, které jsou nástrojem plánovité tvorby a účelového využívání odborových prostředků, jež má k dispozici ZO OS. Rozpočet je připravován a projednáván VZO OS za účasti DaRK ZO OS. Schvaluje jej členská schůze nebo konference a je závaznou směrnicí pro hospodaření základní organizace. Součástí rozpočtu je důvodová zpráva, kde jsou jednotlivé položky zdůvodněny. Rozpočet se sestavuje na základě plánu práce a akcí. Všechny zásadní změny rozpočtu schvaluje členská schůze nebo konference, pokud nedeleguje tuto pravomoc na závodní výbor. VZO zajistí takový postup, aby mohl podle schváleného rozpočtu hospodařit od počátku roku. Pokud není možné schválit rozpočet před začátkem roku, na který je rozpočet sestavován, hospodaří VZO OS do doby schválení podle návrhu.

V rozpočtu lze zohlednit i převod ze zisku, který má charakter daru, a to:

- je-li účelově vázán podle § 20 zákona o daních z příjmů a § 20 zákona o dani darovací, a tudíž od těchto daní osvobozen, lze jej zohlednit pouze na vázané akce (**nelze z účelově poskytnutého daru zaplatit daň a prostředky volně použít, musel by dodanit i dárce);**
- byla-li z daru zaplacena daň darovací, lze tento dar použít podle potřeb ZO a podle znění například kolektivní smlouvy prakticky bez omezení.

Pokladní limit

Pravidla pro pokladní limit se určují především operativní hotovostí cca na 3 - 5 dnů, dále pak způsobem, jak jsou finanční prostředky v hotovosti zajištěny proti odcizení (zda jsou uloženy v trezoru, přenosném trezoru, popřípadě v uzamykatelné skříňce). Dále je vhodné limit určit i podle toho, jak máme majetek pojištěn. Je-li v pojištění limit pro finanční částku, není vhodné, aby tento byl překročen.

Doporučené limity podle velikosti členské základny jsou:

do 500 členů	3000 Kč
do 1000 členů	4000 Kč
do 3000 členů	6000 Kč
nad 3000 členů	6000 - 8000 Kč

Tyto limity lze po schválení VZO OS a se souhlasem revizní komise dočasně zvýšit dle potřeby ve výjimečných případech, kdy je třeba platit větší částky v hotovosti, nebo bude v hotovosti pokladny větší příjem například od členů v době placení zájezdů. Dočasně zvýšený limit je ale nutné bezpečně zajistit proti odcizení a o takovéto skutečnosti zachovat maximální mlčení. O dočasném zvýšení limitu musí být písemný zápis podepsaný zástupci VZO OS a DaRK. V tomto zápise musí dále být důvod dočasného zvýšení a doba platnosti od kdy do kdy.

Pokladní operace

Každá základní organizace má pouze jednu pokladnu. Výjimečně mohou být zřízeny pobočné pokladny dílenských nebo provozních ZO OS. Dále mohou být zřízeny vlastní pokladny u zařízení spravovaných ZO OS. Pokladní hotovost spravuje hospodář nebo pokladník, popřípadě jiný pověřený člen závodního výboru, který má za svěřené prostředky odpovědnost.

Při provádění pokladních operací mají ZO a jejich zařízení zejména tyto povinnosti:

- odvádět veškerou nadlimitní hotovost na běžný účet u peněžního ústavu;
- inventarizovat pravidelně pokladní hotovost;
- kontrolovat provádění a dokumentaci pokladních operací;
- kontrolovat úplnost dokladů pro pokladní operace, tzn. při akcích doložení prezenční listinou, všechny účtenky musí být průkazné (datum, částka, předmět, podpis, označení, popřípadě razítko prodejce). Příjmové a výdajové doklady musí být řádně označeny a očíslovány;
- pokladníkem nemůže být ustanovena nezletilá osoba;
- vést pokladní knihu (peněžní deník), vykazovat v ní zůstatek hotovosti a tento odsouhlasovat se skutečným stavem v pokladně; případný schodek zaznamenat a napsat protokol o důvodu vzniku schodku a návrh řešení nápravy a srovnání v účetnictví;
- pokladní ZO OS nesmí vést současně jinou pokladnu.

Při dočasné nepřítomnosti funkcionáře zodpovědného za pokladní operace pověří VZO OS (vedoucí zařízení spravovaného ZO) vedením pokladny jiného funkcionáře. V takovémto případě je nutné provést inventarizaci pokladní hotovosti a předat pokladnu protokolárně.

Účetnictví a výkaznictví

Účetnictví a výkaznictví se řídí zákonem č. 563/1991 Sb. v platném znění, což je zákon o účetnictví. Tento zákon ve svém § 9 stanovuje, kdo musí účtovat v podvojném účetnictví a kdo může v jednoduchém. **Účování v soustavě podvojného účetnictví nově upravuje opatření MF ČR, čj. 283/76 102/2000 ze dne 10. listopadu 2000, uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 11/2000. Tímto opatřením se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro nevýdělečné organizace. V soustavě jednoduchého účetnictví jsou postupy upraveny opatřením čj. 281,283/77 411/2000 ze dne 10. listopadu, uveřejněném ve Finančním zpravodaji č. 12/2000.**

V soustavě jednoduchého účetnictví účtují občanská sdružení, jejich organizační složky a orgány, které mají právní subjektivitu, sdružení právnických osob a nadace, pokud nepodnikají nebo pokud jejich příjmy nedosáhly v předchozím roce výše 3 000 000 Kč včetně přijatých dotací. Za příjem se pro tento účel považují: do pokladny nebo do banky přijaté prostředky na činnost účetní jednotky podle stanov a nezahrnují se do něj příjmy z podnikání a jednorázové příjmy, které se nebudou v dalším roce opakovat, například z prodeje nemovitosti.

S daněma to máte stejný jako s teplem. Když nebudete zavírat, tak budou unikat…

Pokud tedy odborová organizace podniká, nebo pokud její příjmy (ve smyslu výše uvedeném) v předchozím roce dosáhly 3 000 000 Kč, nebo byly vyšší, musí účtovat v podvojném účetnictví. Platí také ale, že účetní jednotka, která předpokládá zahájit během roku podnikání, může účtovat v soustavě podvojného účetnictví již od počátku roku, případně od svého vzniku v tomto roce. Nesplní-li se uvedené předpoklady, pak se účtování v soustavě podvojného účetnictví nepovažuje za porušení povinností uložených zákonem o účetnictví, pokud se v ní účtovalo po celý rok.

Dále pak platí § 8 odst. 1, který říká, že účetní jednotky nesmějí měnit v průběhu účetního období postupy účtování, postupy odpisování aj.

Podle § 11 musí mít účetní doklad následující náležitosti:

- označení účetního dokladu, nevyplývá-li z jeho obsahu alespoň nepřímo, že jde o účetní doklad,
- popis obsahu účetního případu a označení jeho účastníků,
- peněžní částku nebo údaj o množství a ceně,
- datum vyhotovení účetního dokladu,
- datum uskutečnění účetního případu,
- podpis osoby odpovědné za finanční operaci.

Není zákonem určen typ dokladu, jeho tvar, počet kolonek apod., ale je nutné dodržet zákonnou zásadu průkaznosti dokladu.

Dále pak v §§ 31 a 32 se hovoří o tom, jak dlouho uschováváme ty které účetní doklady.

Podvojné účetnictví odborových organizací je velmi podrobně zpracováno v příručce ing. M. Nahodila *Vedení podvojného účetnictví a účetního výkaznictví v základních organizacích Odborového svazu KOVO.* Dále informace k podvojnému účetnictví publikoval ing. M. Nahodil v Kováku č. 1/2001.

Archivace

VZO OS, zejména jeho předseda a hospodář, zabezpečí řádnou úschovu a archivaci písemností na dobu 5 let (s výjimkou účetních dokladů).

Ze Stanov OS KOVO, § 12 odst. 5 vyplývá povinnost archivovat po dobu 5 let evidenci příspěvků.

Zákon o archivnictví č. 97/1974 Sb. v platném znění v § 26 upravuje podmínky zajištění archiválií i u odborových organizací. Pokud si odborové organizace nezřídí vlastní archivy, mohou za předem dohodnutých podmínek ukládat archiválie vzniklé z jejich činnosti do archivů, do kterých ukládají organizace, u nichž jsou závodní výbory činné (archivy podnikové, okresní, městské, státní, archivy zvláštního významu). Tyto archivy s výjimkou podnikových budou vykonávat dohled nad skartačním řízením u závodních výborů.

Před uložením do archivu musí být písemnosti označené skartačními znaky uspořádány pracovníky, kteří je používali ke své práci, a zabezpečeny proti ztrátě, zničení nebo poškození.

Skartační znaky a lhůty:

A - archiválie trvalé dokumentární hodnoty,

S - po uplynutí skartační doby dokumenty zničitelné.

Skartační doba v rocích se vyznačuje číslicí za písmenem S. u odborových písemností s výjimkou účetních dokladů tedy S5.

Při zániku odborové organizace se řídí archivace a ukládání jednotlivých písemností zvláštním předpisem vydaným OS KOVO.

Majetek ZO

ZO OS mají pro plnění svých úkolů k dispozici majetek. Odpovídají za jeho evidenci, údržbu, ochranu a zvelebování. Jsou povinny provádět inventury. Tento majetek se podle stávajících platných právních předpisů člení následovně:

- **Nehmotný investiční majetek** - sem patří nehmotný majetek, například programové vybavení, který má pořizovací cenu vyšší než 60 000 Kč v jednotlivém případě a jeho technická funkce je delší než 1 rok.
- **Nemovitý majetek a hmotný investiční majetek** - sem v prvé řadě patří veškerý nemovitý majetek ZO OS KOVO, dále se sem zařazují movité věci s výjimkou zásob, popřípadě jejich soubory (například sestava počítače), jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a jejichž technická funkce je delší než jeden rok.
- **Drobný hmotný majetek** - sem se zařazují movité věci, jejichž vstupní cena nepřevyšuje 40 000 Kč a které mají technickou funkci delší než jeden rok.

Poznámka: Výše uvedené limity platí od roku 1998 a 1999 Majetek pořízený dříve se člení podle starších předpisů.

Dále se evidují:

- **Zásoby** - jsou vedeny v knize zásob nebo na skladových kartách.
- **Pohledávky** - evidují se v knize pohledávek.
- **Peněžní prostředky** - jde o peníze v hotovosti i na bankovních účtech. V jednoduchém účetnictví se jejich pohyb eviduje v peněžním deníku.
- **Finanční majetek** - jde zejména o cenné papíry. Eviduje se ve zvláštní inventární knize.
- **Ceniny** - jsou vedeny v operativní evidenci.

Evidence investičního a drobného hmotného majetku

Veškerý investiční a drobný hmotný majetek ve vlastnictví odborové organizace se eviduje v inventární knize, popřípadě na inventárních kartách. Tyto doklady mají charakter účetního dokladu. Kniha je výhodnější, je sestavena z pevně vázaných listů, které jsou očíslovány, jejich počet musí být vyznačen zápisem na první straně. Zapisují se do ní pořadově (chronologicky) jednotlivé předměty, které jsou označeny inventárními čísly. Vedle této evidence je vhodné vést vedlejší místní inventární seznamy.

Evidence knihoven a podobných sbírek se vede odděleně od ostatního inventáře s vlastní *číselnou řadou.*

Inventarizace

Inventarizace majetku a závazků je nedílnou součástí celého hospodaření ZO OS a je podstatným prvkem průkaznosti účetnictví. Inventarizace je buď periodická, nebo průběžná. Průběžná inventarizace se doporučuje u zásob.

Umožňuje-li to povaha hmotného majetku, kromě zásob a peněžních prostředků v hotovosti, mohou účetní jednotky provést inventarizaci v delší lhůtě, která však nesmí překročit dva roky. U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotka provést inventarizaci alespoň čtyřikrát do roka.

Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po pěti letech po jejím provedení.

Inventarizace probíhá za součinnosti revizní komise. Práce na inventarizaci končí vypracováním písemné zprávy.

Předání agendy

Při změně funkcionářů, kteří bezprostředně odpovídají za hospodaření základní organizace, nebo spravují některé součásti odborového majetku, je nutné zabezpečit protokolární předání agendy a ověření stavu předávaných finančních prostředků nebo hmotného majetku. Protokolární předání agendy je nutno uskutečnit do dvou týdnů po změně funkcionáře. Předání se účastní dosavadní i nový funkcionář a hospodář VZO OS. Při změně hospodáře se zúčastní předseda nebo jím pověřený člen VZO a zástupce revizní komise. O předání agendy informuje předseda VZO OS spolu s předsedou revizní komise na nejbližší schůzi příslušný VZO OS.

Obdobně se postupuje při změnách funkcionářů nebo pracovníků v zařízeních spravovaných ZO OS.

Odpovědnost funkcionářů

Hospodář, předseda i ostatní, kteří spravují odborový majetek nebo disponují s finančními prostředky, mají v rámci platných předpisů hmotnou odpovědnost. V případech, kdy to umožňují právní předpisy, je vhodné smlouvu o hmotné odpovědnosti sepsat písemně. Takovým případem je, když se hospodařením zabývá uvolněný funkcionář, a lze tudíž použít ustanovení zákoníku práce. U neuvolněného funkcionáře vycházíme ze zákona č. 40/1964 Sb. v platném znění, § 420 a následujících (občanského zákona).

JINDRA PLESNÍKOVÁ,
právní odbor OS KOVO

(*Pokračování příště*)

MSDU pomáhá nemocným dětem

Výbor dobré vůle Nadace Olgy Havlové pomáhá řadu let i nemocným a opuštěným dětem. Na tomto úseku jeho činnosti s ním úzce spolupracuje Majetková, správní a delimitační unie odborových svazů a již jedenáctý rok společně zajišťují ozdravné pobyty těmto dětem.

Veškeré výdaje jsou hrazeny v souladu s posláním Nadace Olgy Havlové a se smlouvou, kterou Majetková, správní a delimitační unie uzavřela s Ministerstvem financí ČR.

Zahraniční ozdravné pobyty jsou 10denní. Z dotace, kterou na základě smlouvy poskytuje Ministerstvo financí ČR, je hrazeno ubytování, strava a doprava včetně pojištění.

V České republice se zotavuje ročně téměř 4000 dětí ze 109 dětských domovů a ústavů sociální péče v tuzemsku a 560 dětí z 27 dětských domovů a ústavů sociální péče v zahraničí - v Chorvatsku.

Tuzemské ozdravné pobyty jsou pro ně 6denní. V průběhu celého roku se děti střídají ve 26 hotelích a pensionech Majetkové, správní a delimitační unie odborových svazů. Zájemci o tyto pobyty si zajišťují pouze dopravu a výchovný a ošetřovatelský doprovod, který se stará o program pobytu dětí.

Ozdravné pobyty mají velký ohlas u dětských domovů a ústavů sociální péče. Spolupráci s Unií ocenil Výbor dobré vůle Olgy Havlové, když loni udělil na Pražském hradě Majetkové, správní a delimitační unii odborových svazů poděkování za účinnou spolupráci a předal jí stříbrnou medaili.

(red.)

Podnikoví hasiči na slepé koleji?

K novele zákona o požární ochraně

Trend likvidace podnikových hasičů se nezastavil ani v loňském roce. Sekce požární ochrany při OS KOVO zastupuje 20 základních organizací OS KOVO, což je oproti roku 1999 úbytek devíti organizací, které do sekce již nedelegovaly své zástupce. V těchto organizacích byly totiž hasičské jednotky zrušeny (například Liaz Jablonec nad Nisou, Škoda Ostrov nad Ohří, Železárny Hrádek u Rokycan). Nedobrá situace je i v dalších jednotkách, kde bylo nutno v zájmu udržení hasičů přijímat různé kompromisy.

Ani přijatá novela zákona o požární ochraně, která vstoupila v platnost k 1. 1. 2001, nepřinesla podnikovým hasičům očekávanou pomoc v řešení jejich situace. Ale není se čemu divit. Vždyť i do konce roku 2000 platný zákon č. 133/85 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterým bylo stanoveno vypracování posouzení požárního nebezpečí, a tím také určení potřebných sil a prostředků požární ochrany na podnicích, nebyl dodržován, a to bez postihů.

Rušením ke zkvalitnění?

Nedodržování zákona o požární ochraně lze rozdělit do dvou základních hledisek. V první řadě bylo určeno, že posouzení bude zpracováno do dvou let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, to znamená do roku 1997. Máme však příklady, že do dnešního dne posouzení není schváleno například pro Škodu Ostrov nad Ohří a Válcovny plechu Frýdek-Místek. Co si o tom myslet?

Z druhého pohledu pak i tam, kde posouzení bylo zpracováno, schváleno a určeny síly a prostředky hasičských jednotek, namísto zkvalitnění jejich vybavení a doplnění základních početních stavů těchto jednotek došlo k pravému opaku - jednotky byly zrušeny.

Svůj vliv tady sehraje i ta skutečnost, že ztrátou statutu hasičských záchranných sborů podniků se změní postavení dalších jednotek na podnicích, a ty nakonec potká osud těch, které již byly zrušeny.

Nenaplnění ustanovení zákona ve směru k posouzení, které mělo být garantem zkvalitnění požární ochrany na podnicích, a tím také hasičských jednotek, došlo v mnoha případech k opaku, jednotky byly likvidovány, a to bez jakéhokoliv zásahu ze strany okresních požárních radů. Z toho lze vyvodit další závěry - otázky.

* Proč bylo nutno zpracovávat posouzení požárního nebezpečí za vynaložení nemalých finančních nákladů ze strany organizací, když nejsou závěry tohoto posouzení dodržovány a jednotky namísto zkvalitnění jejich akceschopnosti jsou bez náhrady rušeny, i když technologie výroby zůstává?

* Proč orgány státního požárního dozoru nevyvozují z této situace závěry a mlčky přihlížejí k rušení jednotek na podnicích, kde jsou provozy vykazující zvýšené nebo vysoké nebezpečí vzniku požáru?

* Nebo je tady snaha o likvidaci jednotek na podnicích, aby pak Hasičský záchranný sbor ČR nárokoval zvýšení svých početních stavů a čerpal další finanční prostředky ze státního rozpočtu?

Narušený systém

V dnešní nedobré ekonomické situaci naší republiky to není prozíravé řešení. Podívejme se ale ještě dál. V květnu 1993 byly schváleny zásady integrovaného záchranného systému, který je systémem vazeb zabezpečujících koordinovaný postup záchranných, pohotovostních, odborných a jiných služeb orgánů státní správy, fyzických a právnických osob při likvidaci havárií, kde základní složkou schopnou rychle zasáhnout na místě havárie je požární ochrana, zdravotní záchranná služba a policie. Jak ale chceme rychle zasáhnout v případě nutnosti, když dojezdový čas Hasičského záchranného sboru ČR na místo havárie je i 40 minut a místní jednotka byla zrušena? S touto skutečností se váže i další problém, a to je základní znalost technologie výroby a nebezpečí z toho plynoucí, znalost objektů, komunikací, energetických rozvodů apod.

Součástí materiálu k integrovanému záchrannému systému bylo také plošné rozmístění sil a prostředků jednotek požární ochrany. Tady se počítá s tzv. jednotkou požární ochrany IV s lokální působností v podnicích s vysokým stupněm požárního nebezpečí, která má dobu výjezdu k zásahu po ohlášení události do dvou minut.

Vypracováním posouzení požárního nebezpečí byla zdůvodněna nutnost těchto jednotek, ale ve skutečnosti namísto splnění daných opatření ke zkvalitnění jejich činnosti došlo v mnoha případech k jejich zrušení. Tím se pak narušuje i integrovaný záchranný systém. Nastartovaný trend připravuje pravý opak zamýšleného systému, a pokud se neprovede náprava, nebude dlouho trvat, než hasičské jednotky v podnicích zaniknou. Tam, kde k tomu dojde, nebude již z ekonomických důvodů síla k tomu, aby byly tyto jednotky obnoveny.

Snížení akceschopnosti jednotek

V naději na zlepšení postavení podnikových hasičů v návaznosti na novelu zákona o požární ochraně, ale také zákoníku práce, sekce požární ochrany úzce spolupracovala s Odborovým svazem hasičů (OSH) a Unií pracovníků požární ochrany organizací. Je na škodu věci, že se tato spolupráce neodrazila ve výrazném zlepšení postavení podnikových hasičů. Spíše naopak.

Jsou tu ještě další negativní vlivy. Odebráním hodností profesionálním hasičům na podnicích značně utrpí jejich prestižní postavení. Funkčním označením budou postaveni na úroveň dobrovolných hasičů, i když se tím dobrovolníků nechci nikterak dotknout. Rovněž tak přechod z 24hodinových směn na 12hodinové s sebou nese značné problémy. To ve finále ve své podstatě snižuje akceschopnost jednotek. Oba tyto směry jsou prvním krokem k úspěšné likvidaci zbylých profesionálních jednotek na podnicích. Asi to skutečně nebude dlouho trvat a sekce požární ochrany nebude mít koho zastupovat.

Nedořešením jednotné pracovní doby všech hasičů z povolání, a to jak veřejných, tak závodních s sebou přinese další problémy. Přes všechny sliby, které jsme obdrželi od OSH ohledně spolupráce a informovanosti v oblasti legislativy v oblasti požární ochrany, problematiku pracovní doby řešenou § 14 zákona č. 238/2000 Sb. s námi nikdo nekonzultoval.

I přes výslovný požadavek o zaslání kompletního znění návrhu prováděcího předpisu k zákonu o požární ochraně, tedy vyhlášky ministerstva vnitra, kterou se provádí některá ustanovení tohoto zákona, nám tento materiál nebyl předložen k vyjádření. V návrhu, který byl sekci požární ochrany poskytnut, je vypuštěna část III. - jednotky požární ochrany, a to je to nejdůležitější. Jde opět o taktiku, nebo úmysl? Obojí ale vyjde nastejno. Jen opět upozorňuji, že připomínky naší sekce předložené k návrhům legislativních opatření, které nebyly přijaty, se po určité době ukázaly jako správné a bylo nutno je do novel zapracovat - například otázka techniků požární ochrany, preventistů apod.

Práva se vytratila

Shrneme-li skutečnosti, zjistíme, že problematika podnikových hasičů se dostává na slepou kolej. Jejich postavení se v zákoně o požární ochraně zakotvilo pouze jako povinnosti, ale jejich práva se jaksi vytratila. V § 65 odst. 1 písm. b) je sice jednotka hasičského záchranného sboru podniku uvedena, ale jinak je její postavení na úrovni dobrovolných hasičů, což vyplývá z § 69, kterým se stanoví povinnosti zaměstnanců podniku a členů dobrovolných jednotek, o odejmutí hodností ani nemluvě. Proto se ptám, **kde je rovnost postavení profese hasič?**

Chceme-li mít fungující integrovaný záchranný systém, musí být postavení všech jednotek paritní. Budeme-li dále dělit požární ochranu, dosáhneme pravého opaku. Sekce požární ochrany při OS KOVO na tuto problematiku upozorňuje stále, předkládá návrhy řešení, ale ty se nesetkávají s pozorností kompetentních orgánů, a to je jistě na škodu věci. Je třeba si konečně uvědomit, že požární ochrana je pouze jedna a musí mít jednotná pravidla.

Jasně, je to technika z minulého tisíciletí, ale vždyť vy jako závodní hasičský sbor to zvládnete…

Likvidací podnikových jednotek docilujeme pouze jedno - v případě požáru nebo havárie zvyšujeme riziko ztrát na životech a zvyšujeme případné škody, které nám tyto události způsobují. To snad za zamyšlení stojí!

BOHUMIL KLEMENT,
předseda sekce požární ochrany
OS KOVO

Noval: stávková pohotovost odvolána

(Dokončení ze str. 1)

do investic v podniku. Má záměr - a viděl jsme příslušnou studii - spustit jednu větší obloukovou pec a být soběstačná v produkci oceli pro kovárny. To by podle mého odhadu znamenalo přijmout 80 až 100 zaměstnanců. A kdyby se firmě dařilo, mohla by uvažovat ještě o koupi rychlokovacího stroje do kováren, čímž by se zvýšila i celková kapacita.

Jak vypadá kolektivní smlouva pro firmu Noval?

Podotýkám, že k jejímu podpisu došlo ve stejný den, 27. prosince, jako v případě kolektivních smluv, které dr. Zemek uzavírá s odbory v ostatních svých hutních firmách: Železárnách v Chomutově, Hrádku u Rokycan a Veselí na Moravě. Podle mých informací není v těchto smlouvách v rámci Z-Group výrazný rozdíl, pokud jde o procento nárůstu mezd. Jenže každý vaří z toho, co se dosáhlo, a tak je Noval, kde začaly odbory fungovat až vloni, v nevýhodě. Ale myslím, že se to podaří do dvou let srovnat. V kolektivní smlouvě je dohodnut minimálně 5% nárůst mezd od 1. 1., dále týden dovolené navíc a příplatek na penzijní připojištění se výši 100 Kč; kromě toho byl zaveden příplatek na stravenky. Pro počátek si myslím, že je to slušná kolektivní smlouva. Teď jde o to, aby ji dr. Zemek dodržoval.

Je k tomu předpoklad?

Da se říci, že od té doby, kdy jsme vyhlásili stávkovou pohotovost, tak společnost Noval začala mzdy vyplácet v termínu a dokonce v rámci dvousměnného provozu i fungovat. Už nestojí, ale vyrábí. V podstatě tak stávková pohotovost pozbyla na aktuálnosti, proto se závodní výbor ZO OS KOVO Hutě Poldi na svém dnešním zasedání ji rozhodl odvolat.

Reagoval dr. Zemek i na vaši výzvu, aby Noval pronajal, či prodal?

Byl jsem spolu s ostatními předsedy ze Zemkových hutních podniků nedávno na jednání, na kterém nastínil své záměry. Informoval nás, ne konkrétně, že v případě některých společností jsou rozjednány smlouvy buď o pronájmu, nebo prodeji. Zatím nechce hovořit o tom, s kterým zájemcem jedná. Já se osobně domnívám, že většina podniků se octne v řetězci připravovaném v rámci restrukturalizace českého ocelářství, který má být zaměřen na dlouhé výrobky pod hlavičkou Třineckých železáren. Zbylé firmy by patrně měly připadnout pod větev Nové huti a Vítkovic produkujících ploché výrobky. Pro nás je hlavní, že by hutě měly zůstat zachovány, a doufejme, že budou zaměstnávat více lidí a za více peněz.

Ptala se JANA BENEŠOVÁ

Ze světa práce a (ne)zaměstnanosti

NĚMECKO: V letošním roce by se počet lidí bez práce ve Spolkové republice měl dále snížit o přinejmenším 250 000 na 3,6 miliónu. Tuto předpověď zveřejnil spolkový ministr práce Walter Riester (SPD), podle něhož loni poklesla nezaměstnanost o 210 000 osob. Zvláštní pozornost chce vláda věnovat bývalé Německé demokratické republice, kde v roce 2000 činil ukazatel nezaměstnanosti 17,4 procenta, zatímco ve starých spolkových zemích jen 7,8 procenta. Letos by na podporu zaměstnanosti ve východním Německu měla vláda vynaložit 44 miliardy marek, uvedl Riester.

● Němečtí zaměstnavatelé požádali, aby nemocenská byla zkrácena z dosavadních až 90 procent na 60 - 70 procent čistého příjmu zaměstnance. Mluvčí Spolkového sdružení německých zaměstnavatelských svazů J. Husmann zdůvodnil tento požadavek tím, že také důchody a příspěvky v nezaměstnanosti činí jen 60 - 70 procent výše čistého příjmu.

● Počet pracovních úrazů byl v Německu loni nejnižší za celých 50 let. Podle zprávy spolkového ministerstva práce připadla v roce 2000 na 1000 pracovníků 41 pracovní nehoda, zatímco před deseti lety 54 nehody.

● Nově zařazená profese - informační technologie - se mládeži jeví ještě slibnější, než doposud tak oblíbené povolání automechanika. Vyplynulo to z nedávného průzkumu Institutu německého hospodářství (IW). Z 1019 dotázaných ve věku nad 14 let se softwarovými pracovníky chce stát 33 procenta studentů, 30 procent by rádo absolvovalo obor informatik a 24 procent mechanik počítačů. Automechanikem by se chtělo stát 24 procent hochů. U dívek převládal zájem o povolání designérky, lékařky, novinářky a letušky, informoval německý list *Handelsblatt*.

ŠVÝCARSKO: Hledáme malíře, zedníky, elektromontéry, tesaře, strojní mechaniky, zahradníky, hlásí vývěska jednoho švýcarského podniku, jejíž snímek uveřejnil v první půli ledna německý list *Handelsblatt*. Pokračující vysoká konjunktura ve Švýcarsku srazila nezaměstnanost z více než pěti procent v roce 1997 na neuvěřitelné 1,8 procenta v lednu 2001, dnes země trpí „vyprázdněným pracovním trhem". Spokojeny jsou i odbory, neboť mnohé firmy přidávají v poslední době na mzdách a platech více, než činí inflační růst. Vzhledem k požadavkům zejména na kvalifikované technické kádry však stoupla fluktuace. Například u konstruktérů-strojařů je tento ukazatel v současné době dokonce 15 procent. Za řešení problému nedostatku vhodných pracovních sil označil list další otevření hranic zahraničním zájemcům. Mnozí Švýcaři však toto odmítají s poukazem na příliš vysoký podíl cizinců v zemi, kde dosahuje již téměř 20 procent všech obyvatel.

PORTUGALSKO: O více než jedno procento poklesla v roce 2000 nezaměstnanost v této západopyrenejské republice, kde nyní činí čtyři procenta. Země s přibližně deseti milióny obyvatel se blíží plné zaměstnanosti (v roce 1995 měla sedm procent nezaměstnaných) a poptávka po pracovních silách je nyní tak velká, že bylo dovezeno mnoho tisíc Ukrajinců a Bělorusů - zejména pro potřeby stavebnictví. Mnohé zahraniční společnosti působící v Portugalsku, jako například Volkswagen či Siemens, jež zde zaměstnávají dohromady na 60 000 lidí, si pochvalují pracovní výkonnost Portugalců. S doposud levnou portugalskou pracovní silou však tyto zahraniční firmy nebudou moci už příliš dlouho kalkulovat, neboť podíl vysokoškolsky vzdělaných Portugalců začíná již převyšovat obdobný ukazatel Němců.

ŠPANĚLSKO: Podle oficiální statistiky poklesl počet nezaměstnaných ve Španělsku z 9,19 procenta v listopadu 2000 na 9,18 procenta v prosinci. V zemi s necelými 40 milióny obyvatel bylo koncem minulého roku bez práce 1 556 000 lidí. Loni se nezaměstnanost ve snížila o 57 368 osob v produktivním věku.

● Podle nedávného průzkumu pracovních podmínek v průmyslu, provedeného Národním institutem bezpečnosti a hygieny práce a Střediskem sociologických výzkumů, 63 procenta španělských zaměstnanců nebyla v posledních dvou letech instruována o pracovních rizicích. Přitom 74 procenta pracovníků si je vědoma nebezpečí vyskytujících se na jejich pracovišti, přičemž ve stavebnictví činí tento ukazatel 97,8 a v hutnictví 89,6 procenta, uvedl měsíčník *Actualidad Sindical* (v prosinci 2000) hájící zájmy pracovníků strojírenství, stavebnictví a příbuzných oborů.

● V některých významných odvětvích dosud přetrvává určitá segregace a nerovnoprávnost žen, pokud jde o jejich pracovní uplatnění, upozornil měsíčník *Actualidad Sindical*. Tak ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví a řemeslech připadá na každých 100 mužů jen osm žen, v kategorii operačních pracovníků ve strojírenství a v montáži je poměr 100 ku 17. V podnicích s více než deseti zaměstnanci je ze 100 řídících pracovníků jen 15 žen. Naproti tomu jsou obory, kde existuje převaha žen, například zdravotnictví, kde na 100 mužů připadá 498 žen, v administrativě je poměr 100 ku 125, ve školství 100 ku 236.

● Sociální ochrana Španělů představuje pouhých 48,5 procenta průměru Evropské unie, jejímž členem je Španělsko od roku 1986. V tomto srovnání je v rámci patnáctičlenné Unie Španělsko na třetím místě odzadu před Řeckem a Portugalskem. Nejvyspělejší státy EU, jako Dánsko, Lucembursko a Švédsko, vykazují dokonce trojnásobně vyšší sociální výdaje na obyvatele než Španělsko.

RUMUNSKO: Prudký pokles utrpěla rumunská výroba oceli od roku 1989, kdy se do roku 1999 snížila ze 13,4 miliónu tun na 4,2 milióny. Také vývoz jednotlivých ocelářských produktů spadl mnohonásobně, například u ploché oceli na desetinu, u tyčové oceli na šestinu. Výrazně se snížil i počet pracovníků rumunského ocelářství: Zatímco v roce 1989 jich v sektoru pracovalo 207 856, v roce 1999 již jen 74 000. Časopis Národního odborového svazu (Metarom) ve své anglické verzi *Metal info International*, vydané v roce 2000, označil mj. výši investic do ocelářského průmyslu vynaloženou v uplynulém desetiletí, tj. 500 miliónů dolarů, za nedostatečnou. Podle časopisu by rekonstrukce odvětví do roku 2005 vyžadovala přibližně 1,5 miliardy dolarů. Do ocelářského průmyslu by se tak mohlo do pěti let vrátit až 20 000 pracovníků.

FRANCIE: Počet zahraničních pracovníků v zemi galského kohouta se za posledních 15 let snížil z 1 294 000 na 1 214 000. Zatímco z uvedených čísel připadla v roce 1985 na dělníky 73 procenta, nyní je to jen 58 procent. V roce 1985 pracovalo ze zahraničních občanů ve francouzském průmyslu 37 procent, po 15 letech již jen 22 procenta, uvedl francouzský odborový časopis *Syndicalisme Hebdo*.

● Nezaměstnaností je u nekvalifikovaných lidí postiženo 16,8 procenta, zatímco v kategorii kvalifikovaných je to jen devět procent. V průmyslu pracují 23 procenta zaměstnanců bez kvalifikace, v zemědělství dokonce 75 procent, upozornil *Syndicalisme Hebdo*.

● I když počet nezaměstnaných činil na sklonku minulého roku 9,4 procenta z práceschopného obyvatelstva a tento pokles pod magickou desetiprocentní hranici oslavila francouzská vláda jako důkaz své správné politiky zaměstnanosti, představoval přece jen obrovskou armádu 2 215 500 lidí bez práce. Z nich déle než jeden rok bylo nezaměstnáno 747 400 osob.

● O 3,6 procenta stoupnou v roce 2001 platy inženýrů a techniků v hutnictví. Příslušnou smlouvu podepsali v prosinci představitelé Odborové federace pracovníků důlního a hutnického průmyslu CFDT. Délka pracovní doby těchto zaměstnanců je 35 hodin týdně.

(la)

Svět v řeči čísel

● Zaměstnanost v automobilovém průmyslu, jež byla nejvyšší v roce 1997, bude v drtivé většině zemí do roku 2005 klesat, konstatoval francouzský odborový časopis *Bulletin du militant FGMM-CFDT* v č. 428 v závěru loňského roku. Jestliže počet zaměstnanců ve výrobě automobilů na celém světě v roce 1997 činil 7 723 000, pak letos bude 7 395 000 a v roce 2005 jen 7 280 000. Pro 15člennou Evropskou unii platí za uvedené roky čísla 1 735 000, 1 714 000 a 1 666 000. Například v Německu v daném odvětví v roce 1997 pracovalo 696 000 zaměstnanců, letos to má být 685 000 a v roce 2005 již jen 663 000 osob. Počet pracovníků v sektoru má vzrůst jen v Mexiku - z 85 000 letos o tři tisíce v roce 2005, v Jižní Americe z 217 000 v roce 2001 na 223 000 v roce 2005 a v Jihoafrické republice ze 39 000 v tomto roce na 40 000 za čtyři roky.

● Z deseti bývalých socialistických států ucházejících se o přijetí do Evropské unie má nejvyšší hrubý měsíční příjem na hlavu Slovinsko - 921 euro při nezaměstnanosti 12,4 procenta. Uvedla to ve srovnávací analýze Deutsche Bank, podle níž má Polsko tyto ukazatele 516 a 13,5, Česká republika 371 a 10,0 (momentálně je necelých devět). Maďarsko obdrželo od Deutsche Bank výsledek 332 a 9,2, Estonsko 303 a 14,7, Slovensko 277 a 17,0, Lotyšsko 275 a 75, Litva 270 a 11,0, Rumunsko 125 a 14,0, Bulharsko 118 euro a 16,0 procent nezaměstnaných. Pro srovnání: průměrná hrubá měsíční mzda patnáctičlenné Unie je 1814 euro, průměrná nezaměstnanost již jen 8,4 procenta.

● Podle statistiky čtvrtletníku *Metal World* č. 4/2000, vydávaného Mezinárodní federací kovákù, nejvíce kovodělníků pracuje ve Spojených státech - 8 769 700. Z nich je odborově organizováno kupodivu jen 18,4 procenta. Japonsko na druhém místě počtem 6 350 000 pracovníků v odvětví má odborovou organizovanost 29,2 %. V Německu, které je na třetím místě, tyto ukazatele činí 4,4 miliónu a 38 procent. Nejvyšší podíl odborově organizovaných kováků vykázala Ukrajina - 98 %, Bělorusko, Finsko a Švédsko shodně po 90 procentech. V České republice je podle tohoto zdroje odborově organizováno 61 % pracovníků sektoru, v Bulharsku 60 %, Rumunsku a Rusku 80 procent. Vůbec nejnižší podíl organizovanosti kováků v odborech měla Ghana (1 %), Filipíny (5 %); vyspělé Švýcarsko hlásilo relativně rovněž nízké procento - 15.

(ala)

Navzdory nesnázím na úrovni:

Klub důchodců v Královopolské

Pro celkem 706 svých členů uspořádal vloni klub důchodců při ZO OS KOVO Královopolská, a. s., sedm kulturních a společenských akcí (přednášek na různá témata a posezení se zpěvem a tancem) a uskutečnil pět tematických zájezdů po naší vlasti a dva do zahraničí - na Slovensko a do Rakouska.,

Bohužel z celkového počtu členů je pouze 200 aktivních, vedených v evidenční kartotéce klubu, možná je to dáno velkým počtem členů žijících na vesnicích v okolí Brna. Program klubu organizuje sedmičlenný výbor (osmou čestnou členkou je bývalá předsedkyně Zorka Schimmerová). Činnost klubu dotuje ZO OS KOVO Královopolská, a. s., která tuto položku každoročně zahrnuje do svého rozpočtu. Rovněž v kolektivní smlouvě dojednává s vedením podniku stravování seniorů. Navíc každoročně pořádá setkání bývalých zaměstnanců, které se uskutečňuje už od roku 1968.

Aby byla ZO v trvalém kontaktu s klubem důchodců, je předseda klubu členem výboru ZO. Všechny zprávy se tak velice rychle přenesou na členy klubu, kteří neztrácejí kontakt se životem ZO a svého bývalého podniku.

Klub v Královopolské byl založen v roce 1978 a po všechna léta se staral o bývalé zaměstnance-odboráře pořádáním zájezdů a různých kulturních a společenských akcí v Besedním domě v Králově Poli, který patřil Královopolské strojírně (sloužil bezplatně nejen klubu důchodců, ale i mnoha zájmovým kroužkům a byl také jedním z center kultury v této městské části). Po nepochopitelném prohlášení konkursu na Královopolskou, a. s., v únoru roku 2000 však Besední dům přestal plnit tuto funkci a náš klub důchodců byl postaven před tvrdou skutečnost ztráty svého zázemí.

Za pomoci ZO se však podařilo navázat spolupráci s KP centrem kultury a vzdělávání při Úřadu městské části Královo Pole, konkrétně s jeho ředitelem Pavlem Fajtlem, který klubu nabídl potřebné prostory pro pořádání schůzek výboru a rovněž i sál pro kulturní akce. Této nabídky jsme s radostí využili, ale jen částečně. Pořádání akcí jsme přesunuli do Hotelového domu Královopolské na Božetěchově ulici, kde nám byl přislíben sál rovněž k bezplatnému použití. Během roku se sice tento původní úmysl změnil, ale i nutnost placení pronájmu neohrozila činnost klubu.

I když klub pracuje za ztížených podmínek, nadále funguje ke spokojenosti svých členů. Na rok 2001 má rozplánován stejný počet akcí jako v roce 2000, tj. sedm zájezdů a sedm společenských akcí. Doufáme jenom, že naši činnost obohatí aktivně i noví členové z řad zaměstnanců odcházejících do důchodu. Omladili by tak nejen členskou základnu, ale doufáme, že by i pomohli v práci členům výboru, kteří by si tak mohli vychovat své nástupce.

ROSTISLAV PŘINESDOMŮ,
předseda klubu důchodců
ZO OS KOVO
Královopolská, a. s.

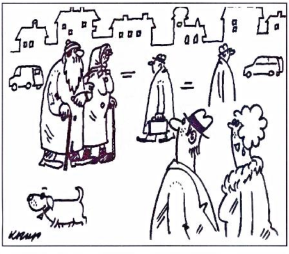

Podívej, táto. Vozáblovi! Tak oni ten rok dva tisíce přece jen přežili...

Zatím střídavě oblačno

(Dokončení ze str. 1)

Bude ještě menší

Mateřskou společností je ČKD Holding Praha, vrcholový orgán holdingu ČKD, a. s., který (z asi pětatřiceti současných) má mít přibližně patnáct lidí. Podle německého modelu je řízen dozorčí radou, v níž je zastoupena dvěma zástupci Konsolidační banka a po jednom FNM, Komerční banka, Revitalizační agentura a šestým členem je zástupce zaměstnanců (ač by být nemusel, protože jde o podnik s méně než padesáti zaměstnanci). ***„Tento člen je ve výpovědi a máme příslib, že by ho mohl nahradit někdo z nás, odborářů,“*** řekl Miroslav Kvíz. Účast v dozorčí radě vznikne řádnou volbou a Miroslav Kvíz se netají názorem, že by pro odbory byla přínosem, neboť jde o velmi důležitý orgán. Jak se ukazuje, výrazně stoupá vliv Konsolidační banky v celém holdingu a v budoucnu by tento trend měl pokračovat.

Jen dvě linie

Za pozitivní signál lze považovat, že by měla být zachována výroba vagónů pro příměstské vlakové soupravy v nových prostorách Vagónky ve Vítkovicích, která zůstala majetkem holdingu ČKD, a. s., neboť podle posledních zpráv si ministerstvo dopravy objednává další soupravy. Od letošního roku je také v obchodním rejstříku tento podnik zapsán jako akciová společnost, jejímž majoritním vlastníkem je holding ČKD, a. s.

Naproti tomu jen část akcií vlastní holding v ČKD Praha DIZ, a. s., část akcií patří nizozemskému partnerovi, jehož zástupce je členem dozorčí rady této společnosti. Také v ČKD Motory, a. s., je majoritním vlastníkem holdingu ČKD, a. s., a v současné době se řeší možnosti vstupu dalších partnerů. V malých společnostech není majetková účast holdingu ČKD, a. s., tak významná a většinou se uvažuje o jejich prodeji.

Celý program holdingu ČKD, a. s., se profiluje do dvou nosných oblastí: jednak investiční výstavby a investičního strojírenství a jednak výroby osobních kolejových vozidel. První částí by se měla zabývat skupina podniků v čele s ČKD Praha DIZ, a. s., tedy ČKD Motory, ČKD Chlazení, ČKD Dukla (ta ovšem s otazníkem) a ČKD Energo. ***„Problém je v tom, že investoři si subdodavatele vybírají sami a nelze jim určovat, od koho mají technologické části investičního celku brát,“*** upozornil na možnosti zadavatele Miroslav Kvíz. Druhou linii by měla reprezentovat Vagonka Studénka, a. s.

A jak dál v radě?

„Pokud se tato koncepce podaří, jeví se již budoucnost holdingu ČKD, a. s., reálně,“ míní předseda Rady předsedů ZO OS KOVO Miroslav Kvíz, zároveň však dodává, že logickým důsledkem je problém: Jak by v budoucnu měla vypadat rada předsedů ZO OS KOVO? V současné době působí čtyři základní odborové organizace s přímou vazbou na holding ČKD, a. s. ***„Je to jiná situace než před pár léty, kdy bylo dvacet organizací a rada předsedů měla jinou strukturu i význam. V současné době hledáme a dohadujeme se, jakou podobu by měl tento orgán mít do budoucna, určitě jej však chceme zachovat,“*** vyjádřil přesvědčení Miroslav Kvíz, ***„vůči holdingu je to přímo nutnost. Mnohé nám napoví tento rok, který bude bohatý na události, mezi nimiž se na přední místo řadí i sjezd OS KOVO.“***

Rána pod pás

V závěru besedy si předseda Rady předsedů ZO OS KOVO Miroslav Kvíz postěskl na jednání médií, která věnují pozornost senzacím, zkreslují objektivní skutečnosti a přímo účelově vyvolávají určité nálady, které poškozují jméno podniků. Jako příklad uvedl publikovanou zprávu, že nové vagóny pražského metra *(pozn. red. - výrobce ČKD Dopravní systémy není již součástí holdingu ČKD)* prý nejsou bezpečné. ***„To bylo záměrné zneužití oprávněné roztrpčenosti jednoho designéra, k němuž se bývalý vlastník Jiří Maroušek nezachoval korektně. Ale v okamžiku, kdy ČKD Dopravní systémy, a. s., má koupit Siemens, je to asi úmyslná rána pod pás; zpochybnění bezpečnosti vagónů a zneklidnění veřejnosti by mohlo mít dalekosáhlé důsledky pro zličínský podnik a jeho budoucnost. Přitom všichni víme, že ty vagóny jsou v pořádku. Na druhé straně - tiskové prohlášení, které jsme poskytli prostřednictvím ČTK sdělovacím prostředkům a v němž jsme vysvětlovali situaci holdingu, nebylo médii vůbec využito. Určitě by prospělo nejen českým průmyslovým podnikům, ale i informovanosti a uvážení názorů široké společnosti, kdyby média pracovala objektivněji.“***

Text a snímky (stl)

Sekce vynálezců a zlepšovatelů 2000/2001

Z úkolů, které si sekce vynálezců a zlepšovatelů OS KOVO vytyčila na rok 2000, se podařily splnit všechny až na jeden, jak konstatovala valná hromada. Byla navázána spolupráce s Úřadem průmyslového vlastnictví (ÚPV) a Českým svazem vynálezců a zlepšovatelů (CSVZ). Jako stálý člen ČSVZ byla zvolena kolegyně Stárková, která bude sekci zastupovat v tomto orgánu v roce 2001.

V rámci bezplatné poradenské činnosti prostřednictvích svých regionálních zástupců byla poskytnuta pomoc zlepšovatelům ve více než 300 případech. Mám zato, že na 14 členů sekce je toto číslo dostatečně výmluvné. Uvažme, na koho by se naši členové obrátili, když byla zrušena takřka všechna poradenská střediska, která v minulosti tyto služby poskytovala.

Co se sekci bohužel nepodařilo splnit, a to ne její vinou, bylo prosadit vynálezectví a zlepšovatelství do kolektivních smluv vyššího stupně. Nikdo z členů sekce nebyl přizván do dohodovací komise, aby mohl tento požadavek obhajovat. Věřím, že nám to bude při kolektivním vyjednávání v roce 2001 umožněno.

Na valnou hromadu byli pozváni zástupci ÚPV a ČSVZ ing. Netušil a ing. Míšek, k jejichž vystoupení byla téměř dvouhodinová diskuse. Nejvíce členové sekce diskutovali k zákonu č. 527/1990 Sb., který se zlepšovacími návrhy (jsou tou nejběžnější formou zlepšení, ať už ve snižování nákladů, odstranění namáhavé práce, nákladů na údržbu, bezpečnosti práce a ekologie) zabývá jen ve třech paragrafech.

Dalším hojně diskutovaným bodem byly odměny za zlepšovací návrhy, které jsou u některých firem velmi malé. V této oblasti čeká naší sekci nejvíce práce. Shodli jsme se jednohlasně na tom, že každé zlepšení v kterékoliv oblasti musí být dostatečně finančně ohodnoceno.

Na závěr diskuse ing. Netušil i ing. Míšek kladně ohodnotili práci naší sekce a ujistili, že nám budou v naší činnosti v této oblasti kdykoliv nápomocni.

Pro rok 2001 dala sekce za úkol prosazovat vynálezectví a zlepšovatelství do vyšších kolektivních smluv, prostřednictvím svých regionálních zástupců nadále být nápomocna členům naší odborové základny, nadále rozšiřovat spolupráci s ÚPV a ČSVZ a prostřednictvím týdeníku Kovák a na internetových stránkách informovat členskou základnu o své činnosti. Jako nový úkol si určila účast na vybraných seminářích ČSVZ, jehož je kolektivním členem. Účastníci seminářů pak seznámí členy sekce s jejich obsahem.

Co mě bohužel velmi mrzí (a všechny členy naší sekce), že se naší valné hromady nezúčastnil ani předseda svazu KOVO, ani nikdo z jeho místopředsedů. Dovedu pochopit jejich zaneprázdněnost v tomto předsjezdovém období, přesto si myslím, že by hlavně z diskuse pochopili, jak prospěšná je naše činnost v oblasti vynálezectví a zlepšovatelství vůči členské základně.

Velmi nerad bych si tuto neúčast čelních představitelů svazu KOVO vysvětlil tak, že je sekce nepotřebná a že by se měla zrušit. Zvažme, že finanční náklady na činnost sekce se pohybují v přepočtu na člena OS KOVO v haléřových částkách - s tím, co by zaplatil člen našeho svazu za tyto služby například u některé poradenské firmy nebo v právnické poradně...

PAVEL DOBIÁŠ,
předseda sekce vynálezců
a zlepšovatelů OS KOVO

Poznámka redakce: 6. 12. 2000 - v den konání valné hromady sekce vynálezců a zlepšovatelů OS KOVO - probíhala celý den porada výkonného vedení OS KOVO, dále se uskutečnila jednání mezi představiteli OS KOVO (J. Uhlíř, J. Souček) a zástupci Odvětvového svazu hutnictví železa.

Co nového v OS KOVO

Týden od 15. 1. do 21. 1. 2001

15. 1. se konala Rada ČMKOS v Praze v budově DOS, jíž se za OS KOVO zúčastnil místopředseda svazu J. Souček.

15. 1. se v Praze v budově DOS konalo jednání rady sekce svářečů a paličů OS KOVO. Byla projednána příprava jednání valné hromady sekce, výroční zpráva o činnosti sekce včetně regionálních příspěvků členů rady sekce a zaměření činnosti sekce v roce 2001.

17. 1. proběhlo na VZO OS KOVO ETA Hlinsko jednání s úsekovými důvěrníky ve věci sporu o uzavření podnikové kolektivní smlouvy na rok 2001 a byl dohodnut další postup. Zúčastnili se místopředseda OS KOVO J. Středula, vedoucí metodického pracoviště OS KOVO Hradec Králové R. Šamánek a specialista tohoto metodického pracoviště V. Jánský.

17. 1. jednal na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR místopředseda OS KOVO J. Středula s náměstkem ministra L. Malým, a to ve věci zapojení odborů do řešení problematiky mládeže v ČR.

17. 1. proběhlo jednání se zástupcem Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí k problematice zapojení odborů do některých výzkumných zpráv. Jednání se zúčastnil místopředseda OS KOVO J. Středula.

18. 1. jednala v Praze v budově DOS rada sekce automobilového průmyslu OS KOVO.

18. 1. se v Praze v budově DOS se uskutečnila pracovní skupina Předsednictva OS KOVO k ekonomické stabilitě za přítomnosti předsedy OS KOVO J. Uhlíře, hlavního pokladníka OS KOVO V. Rajdla.

18. 1. se uskutečnila valná hromada sekce automobilového průmyslu OS KOVO v Praze v budově DOS. Účastníci valné hromady schválili základní dokumenty sekce, zprávu o činnosti a zvolili nové složení rady sekce na další čtyřleté období. Jednání se zúčastnili místopředseda OS KOVO J. Souček a na část jednání i předseda OS KOVO J. Uhlíř.

19. 1. se předseda OS KOVO J. Uhlíř zúčastnil jednání s VZO OS KOVO a vedením Žďasu Žďár nad Sázavou a představiteli příslušného mandátového obvodu.

19. 1. hlavní pokladník OS KOVO V. Rajdl jednal v ZO OS KOVO Teslamp Holešovice.

(red.)

• Časopis OS KOVO • IČO: 49276832 • Uzávěrka vždy v pátek ve 12 hodin • Vydává OS KOVO • http: //kovo.cmkos.cz • Zlom: Jan Malý • Tisk: Grafotechna PRINT • Redakční rada: předseda J. Středula, členové: J. Cviček, dr. D. Hořejšová, S. Hrdlička, Mgr. L. Pašek • Redakce: šéfredaktor Mgr. Martin Beneš, redaktorka PhDr. Jana Benešová, tajemnice Miluše Nováková. • Adresa redakce a vydavatele: nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3 • Telefon: 02/24 46 23 44 • Fax: 02/24 22 56 10, email: Benes.Martin@cmkos.cz • Cena výtisku 3 Kč • Předplatné ročně 144 Kč • Rozšiřují společnosti holdingu PNS, a. s • Od 1. 1. 2001 jsou v souvislosti s centralizací správy kmene do **abocentra v Brně** vytvořena pro předplatitele v celé ČR jednotná telefonní čísla: pro příjem objednávek a změn tel.: 05/41233232, pro příjem reklamací tel.: 0800/171181, fax: 05/41616160, e-mail: abocentrum@pns.cz • Adresa: Předplatné tisku, s. r. o., Abocentrum, Moravské nám. 12 d, P. O. Box 351, 659 51 Brno. * Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, a. s., administrace vývozu tisku, Hvožďanská 5-7, 148 31 Praha 4-Roztyly • Redakci nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí • Autorsky neoznačené články jsou převzaty ze servisu ČTK • Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s. p., odštěpný závod Praha, č.j. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 • ISNN - 0332-9270 I 46751